

SKUPNOSTNI PRISTOP K PREVENTIVI IN POMEN NVO ZA MREŽO ZDRAVIH MEST

Nacionalni kongres / srečanje članic Zdravih mest
6. september 2019, City Hotel, Ljubljana

Matej Košir, Inštitut Utrip
(www.institut-utrip.si)

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI

- Osebno **nisem odgovoren** za to, kar bom danes povedal tule (😊)
- Krivite / pritožite se *EMCDDA, UNODC, UNESCO, WHO, EUSPR, Evr. komisiji ...*
- ... a sem **ponosen**, da sem **glasnik** & **zagovornik** *preventive, ki temelji na dokazih, & minimalnih kakovostnih standardov na področju preventive ...*

PREVENTIVA & AGENDA 2030

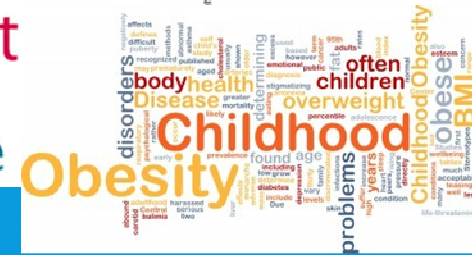
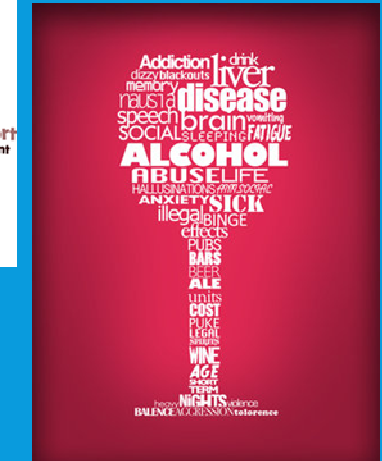
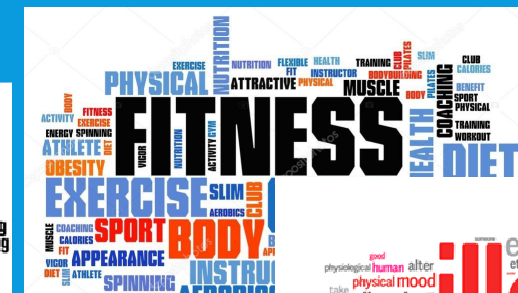
3 GOOD
HEALTH

PREVENTIVA & AGENDA 2030

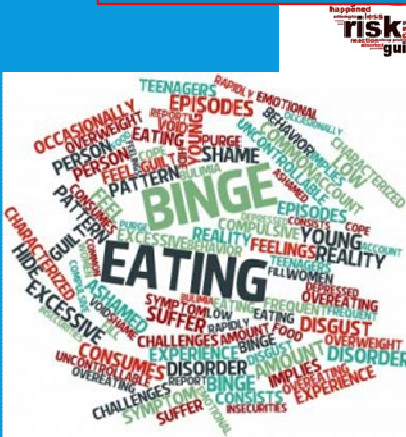
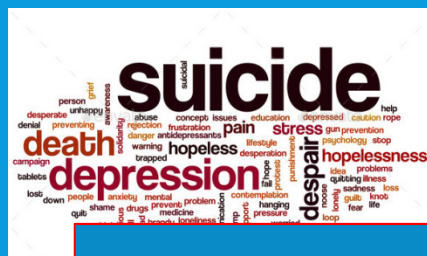

KAKO DANES RAZUMEMO PREVENTIVO?

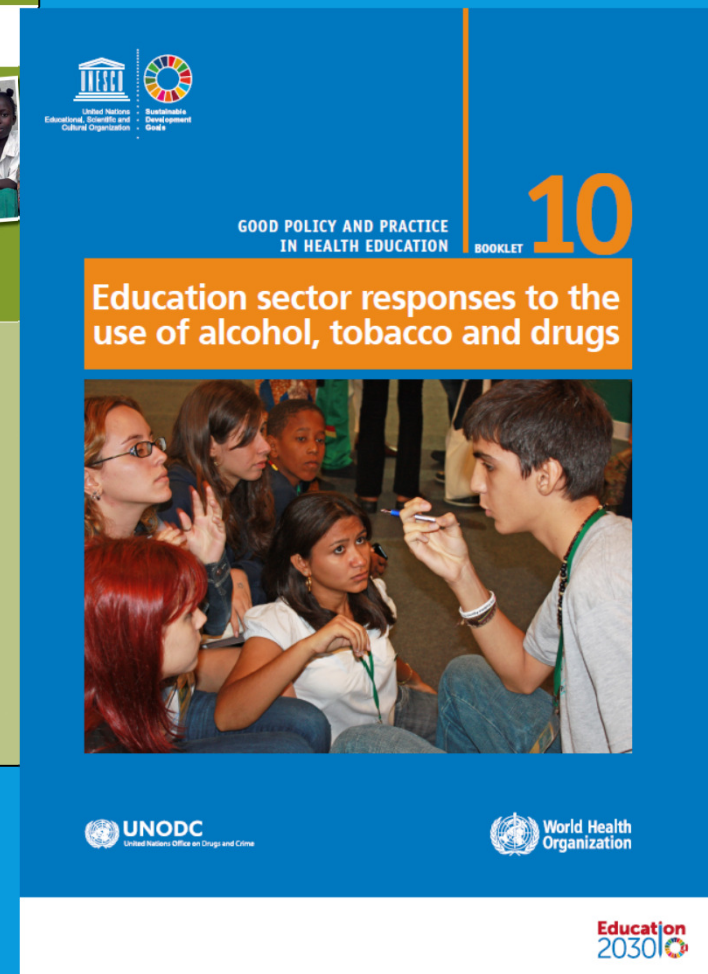
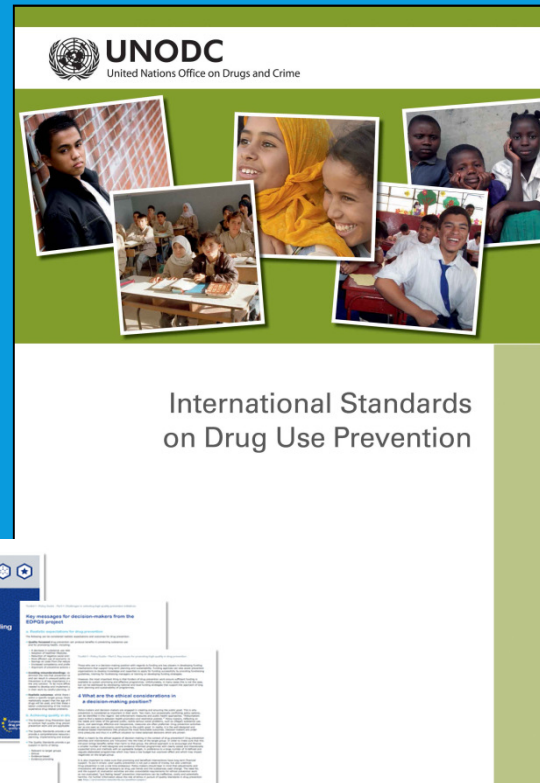
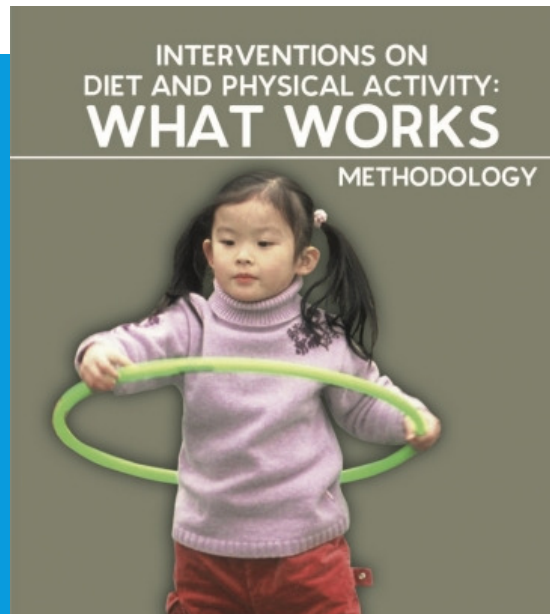

KAKO DANES RAZUMEMO PREVENTIVO?

Mantra sodobne preventive: VEDENJE Z RAZLIČNIMI TVEGANJI

STANDARDI (KAKOVOSTI) V PREVENTIVI

STANDARDI (KAKOVOSTI) V PREVENTIVI

INTERVENTIONS ON
DIET AND PHYSICAL ACTIVITY:

WHA

Council of the
European Union

Brussels, 16 September 2015
(OR. en)

11985/15

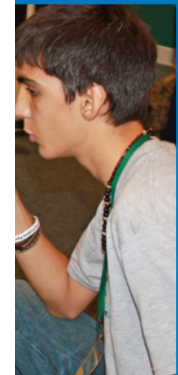
CORDROGUE 70
SAN 279

NOTE

From:	General Secretariat of the Council
To:	Delegations
No. prev. doc.:	DS 10371/1/15 REV 1
Subject:	Council conclusions on the implementation of the EU Action Plan on Drugs 2013-2016 regarding minimum quality standards in drug demand reduction in the European Union

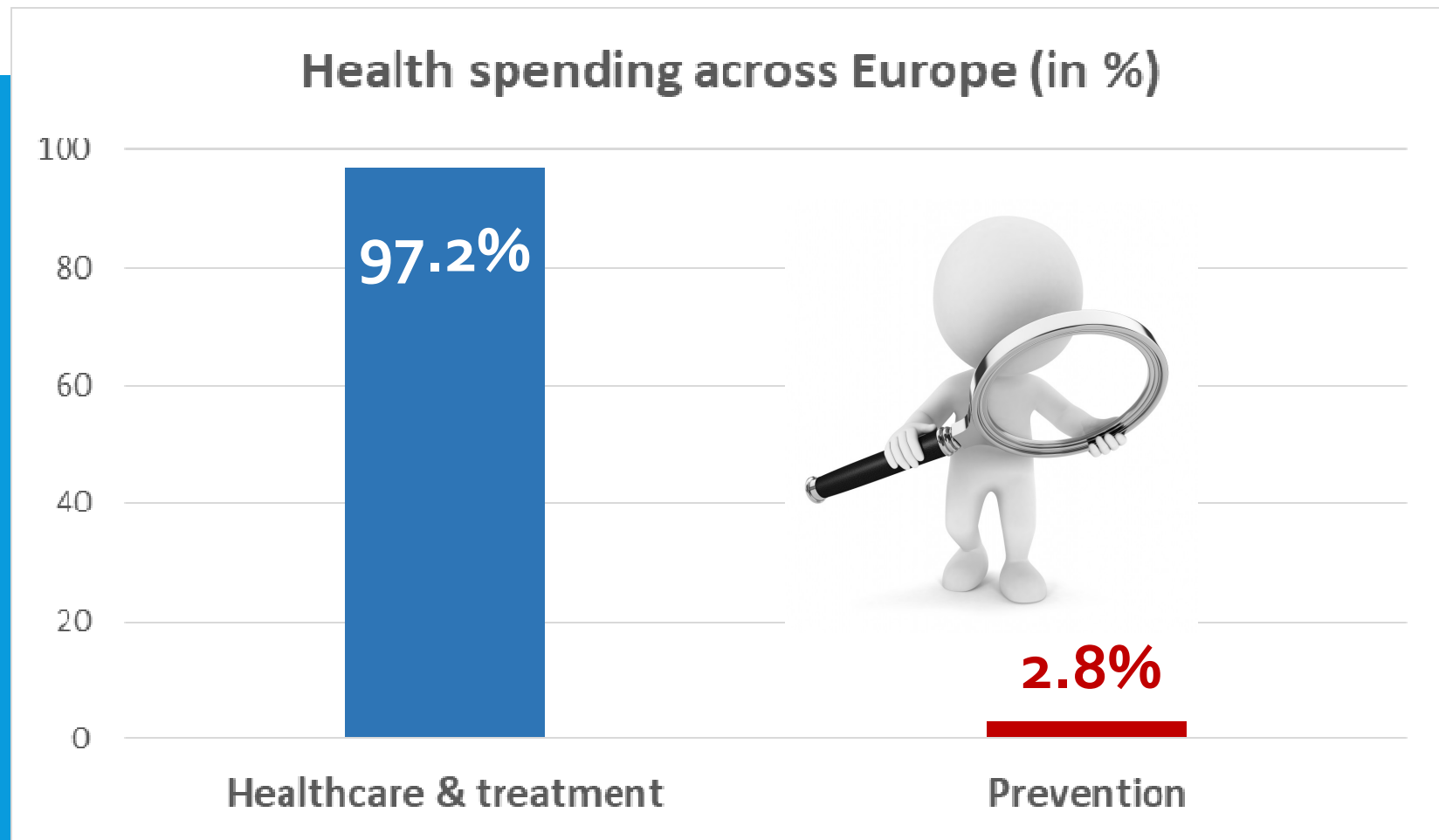
BOOKLET **10**
Access to the
and drugs

 World Health
Organization

Education
2030

VLAGANJE V KAKOVOSTNO PREVENTIVO?

OECD, 2017

VLAGA

100

80

60

40

20

0

OECD, 2017

Only a small fraction of health spending goes on prevention activities...

...with a large proportion allocated to healthy condition monitoring programmes

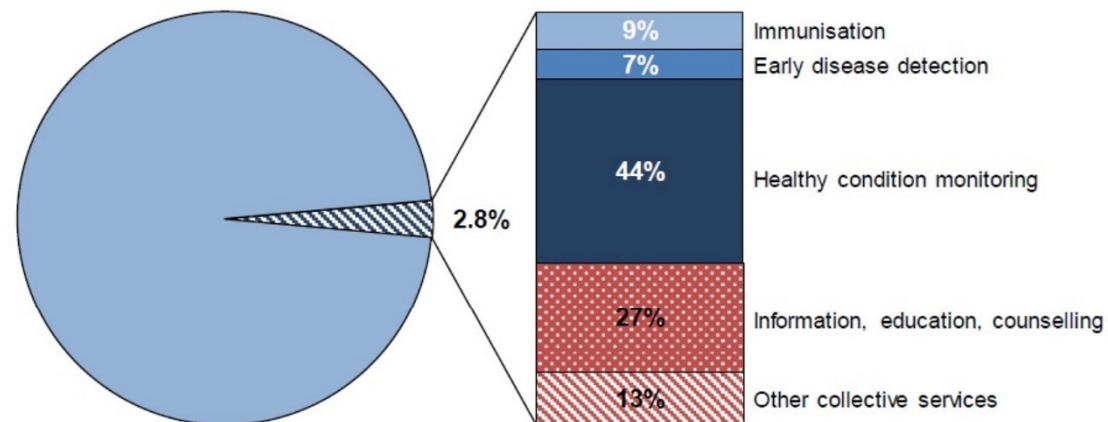
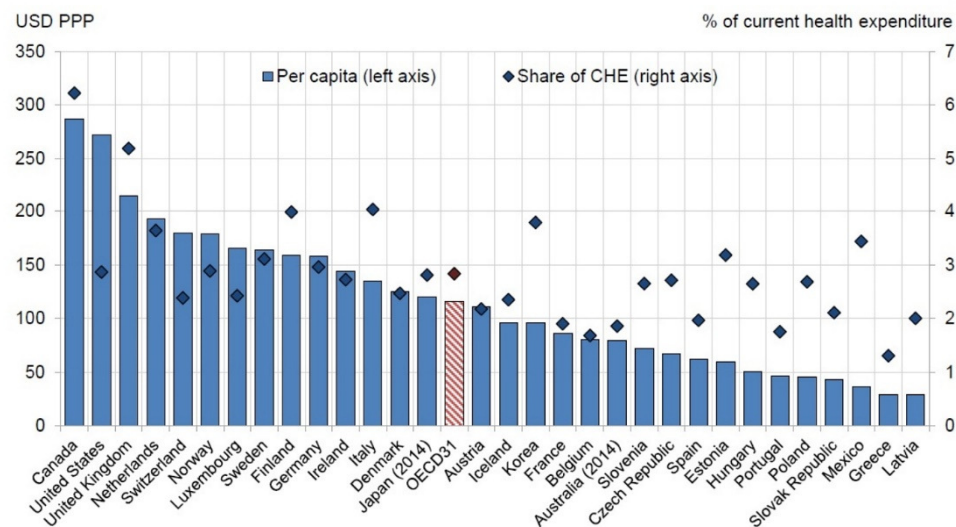

Figure 3. Prevention expenditure per capita and as a share of current health expenditure, 2015

Source: OECD Health Statistics 2017.

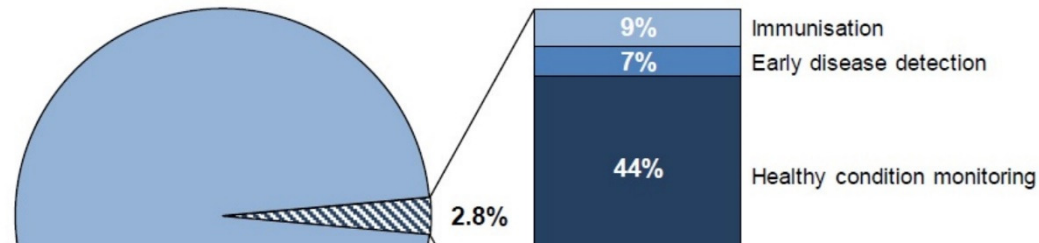
O?

VLAGA

O?

Only a small fraction of health spending goes on prevention activities...

...with a large proportion allocated to healthy condition monitoring programmes

EUROPE

Adverse childhood experiences have lasting consequences

A 10% reduction in adverse childhood experience prevalence could equate to annual savings of \$49 billion

Adverse childhood experiences refers to some of the most intense sources of stress that children can be exposed to, including child maltreatment, interparental violence, and parental substance abuse.

Source: Life course health consequences and associated annual costs of adverse childhood experiences across Europe and North America: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet Public Health*

THE LANCET Public Health

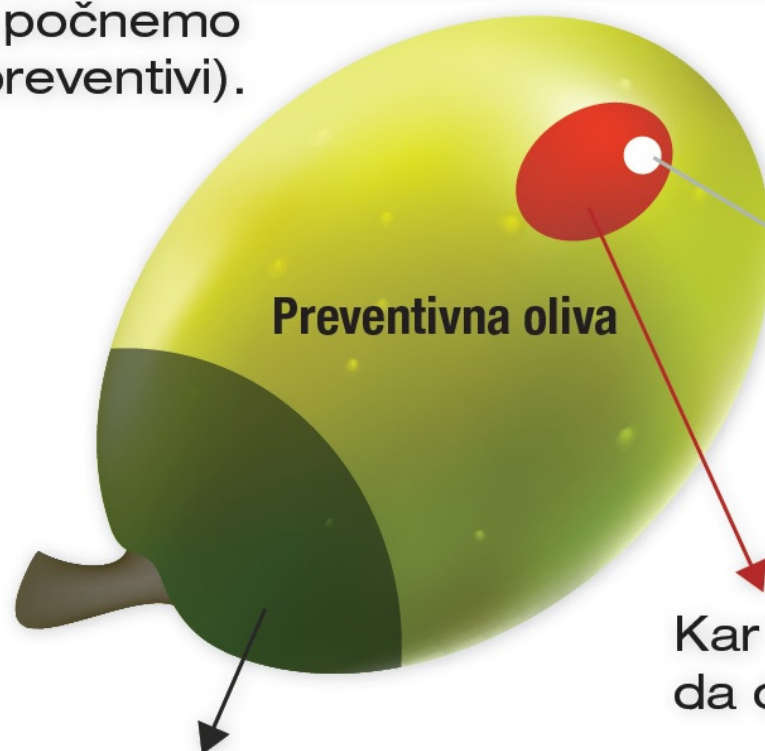
The best science for better lives

OECD, 2

Source: OECD Health Statistics 2017.

PREVENTIVNA »OLIVA«

Kaj počnemo
(v preventivi).

Preventivna oliva

Kar počnemo
in za kar vemo,
da deluje.

Kar vemo,
da deluje.

Kar počnemo
in za kar vemo,
da ne deluje.

*Prirejeno po Dr. Harry Rutter,
National Obesity Observatory / LSHTM*

PREVENTIVNA »OLIVA«

Kaj počnemo
(v preventivi).

Preventivna oliva

**Razmerje med stroški in
koristmi v preventivi od 4€
do 56€ za 1 evro porabljen
za učinkovite intervencije**

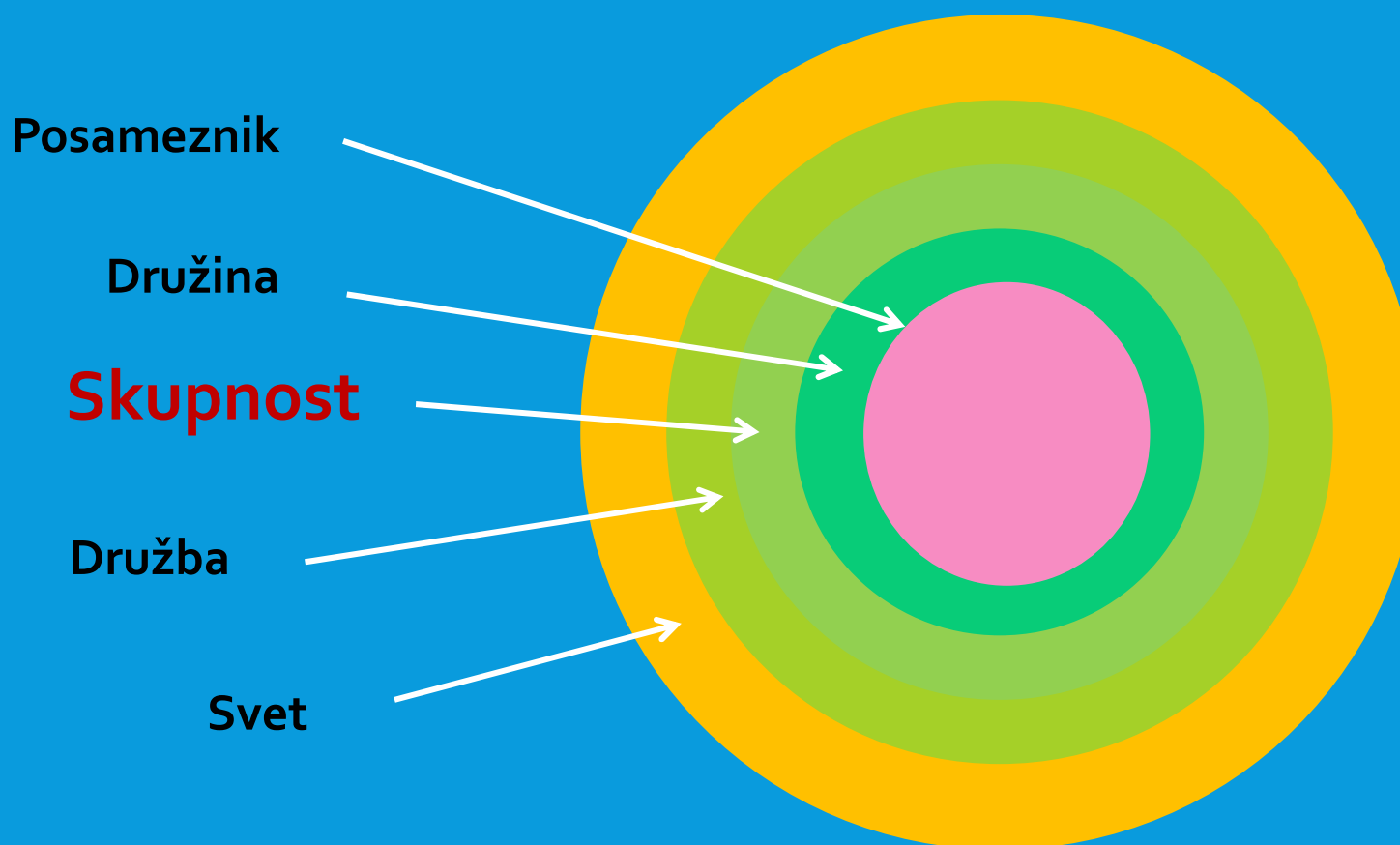
in za kar vemo,
da ne deluje.

*Prirejeno po Dr. Harry Rutter,
National Obesity Observatory / LSHTM*

POTREBA PO VEČSTOPENJSKEM VEČKOMPONENTNEM PRISTOPU

- Kompleksno prepletanje individualnih & okoljskih dejavnikov, ki otroke, mladino in odrasle naredijo občutljive ali ranljive za uporabo alkohola, tobaka in drugih drog ter druga tvegana vedenja.

POTREBA PO VEČSTOPENJSKEM VEČKOMPONENTNEM PRISTOPU

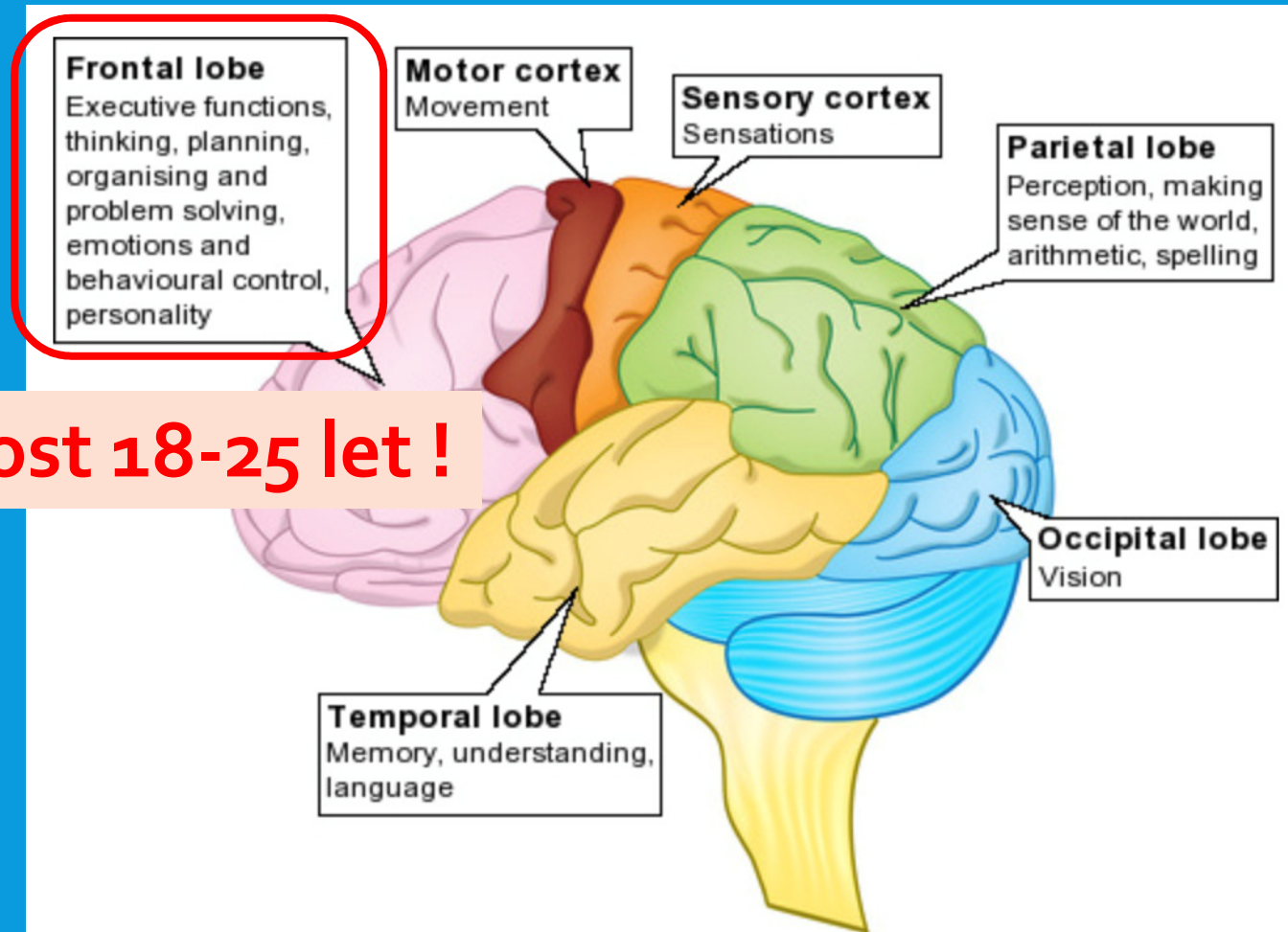
Vir: United Nations Office on Drugs and Crime
(2013). *International standards on drug use prevention*.

POTREBA PO VEČSTOPENJSKEM VEČKOMPONENTNEM PRISTOPU

- Učinkovita preventivna strategija mora imeti
»integrirano paleto intervencij in politik, ki temeljijo na znanstvenih dokazih, na več lokacijah, usmerjenih v ustrezno starost in stopnje ranljivosti ciljne populacije« (UNODC Standards, 2013)
- »Dobro razumevanje ciljne populacije & njene stvarnosti je predpogoj za učinkovito, stroškovno učinkovito in etično preventivo«.

Vir: UNODC Standards, 2013

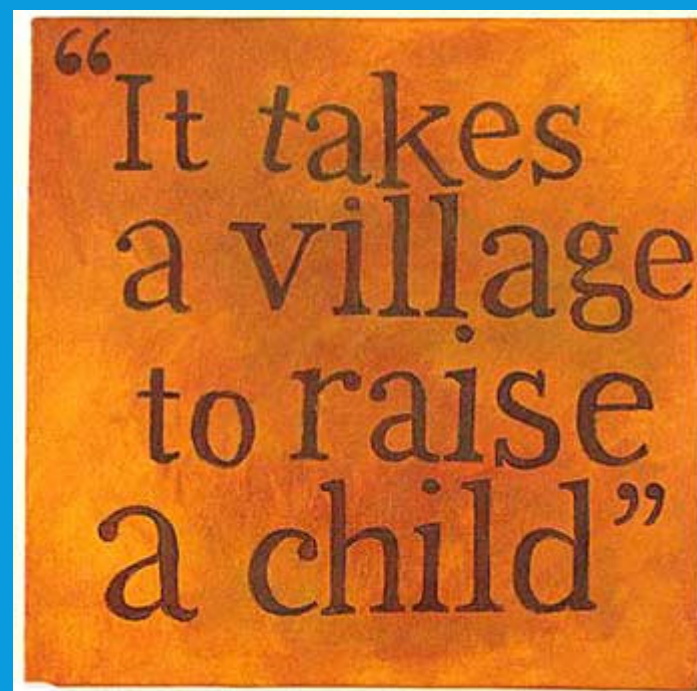
ZNANOST: RAZVOJ MOŽGANOV

Starost 18-25 let !

POTREBA PO VEČSTOPENJSKEM VEČKOMPONENTNEM PRISTOPU

Potreben je
večstopenjski,
večkomponentni
pristop v vseh
fazah človekovega
razvoja ...

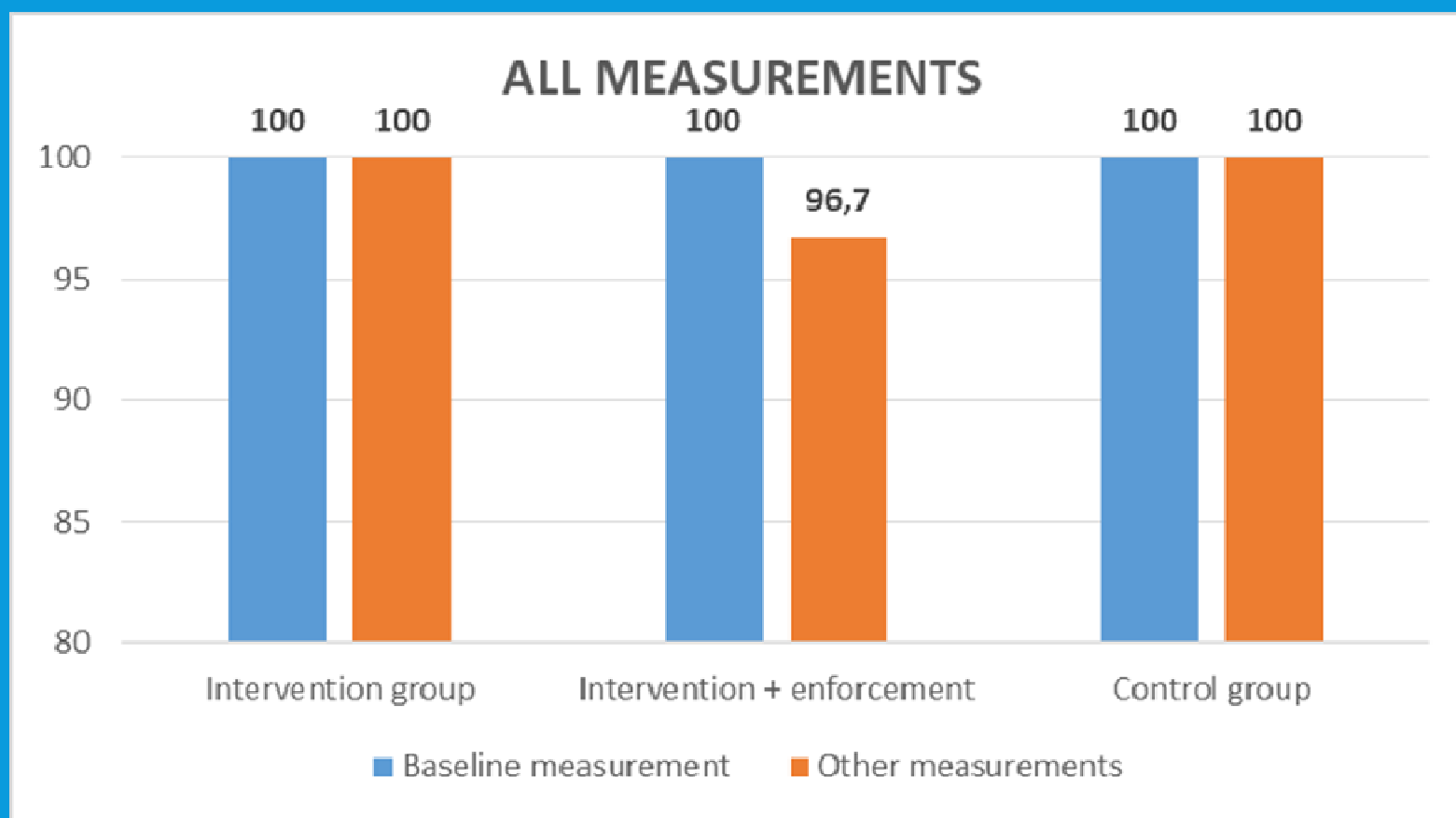

—Afriški pregovor

UČINKOVITE (VEČKOMPONENTNE) INTERVENCIJE V SKUPNOSTI: DOKAZI

- Podpora doslednemu izvajanju alkoholne in tobačne politike
 - *Vključno z različnimi lokacijami, npr. družine, šole, delovna mesta ...*
- Izvajanje intervencij, ki temeljijo na dokazih, in ki so prilagojene potrebam skupnosti

UČINKOVITE (VEČKOMPONENTNE) INTERVENCIJE V SKUPNOSTI: DOKAZI

UČINKOVITE (VEČKOMPONENTNE) INTERVENCIJE V SKUPNOSTI: DOKAZI

- Zagotavljanje izobraževanj & usposabljanj (**znanje/veščine**) in virov (zlasti finančnih)
- Vključevanje akademске skupnosti (univerz, fakultet & drugih raziskovalnih ustanov), zlasti v podporo izvajanju **spremljanja & vrednotenja**
- Vzdrževanje preventivnih iniciativ oziroma intervencij **več kot leto dni**

UČINKOVITE (VEČKOMPONENTNE) INTERVENCIJE V SKUPNOSTI: DOKAZI

- Zagotavljanje (znanje/vešč
- Vključevanje fakultet & dr v podporo iz
- Vzdrževanje preventivnih intervencij več kot leto dni

PRIMER DOBRE PRAKSE

<http://www.communitiesthatcare.net>

CTC KOT MODELNI PRISTOP

1. **Začnimo** (npr. **pobuda župana/je** ali drugih »šampionov« v skupnosti, splošna ocena stanja po ustanovah, uvodno srečanje)
2. **Organizirajmo se** (npr. ustanovitev / revitalizacija LAS, načrtovanje aktivnosti, **izobraževanja & usposabljanja**)
3. **Izdelava profila skupnosti** (npr. raziskava, analiza stanja, **ugotavljanje ključnih problemov** v skupnosti)

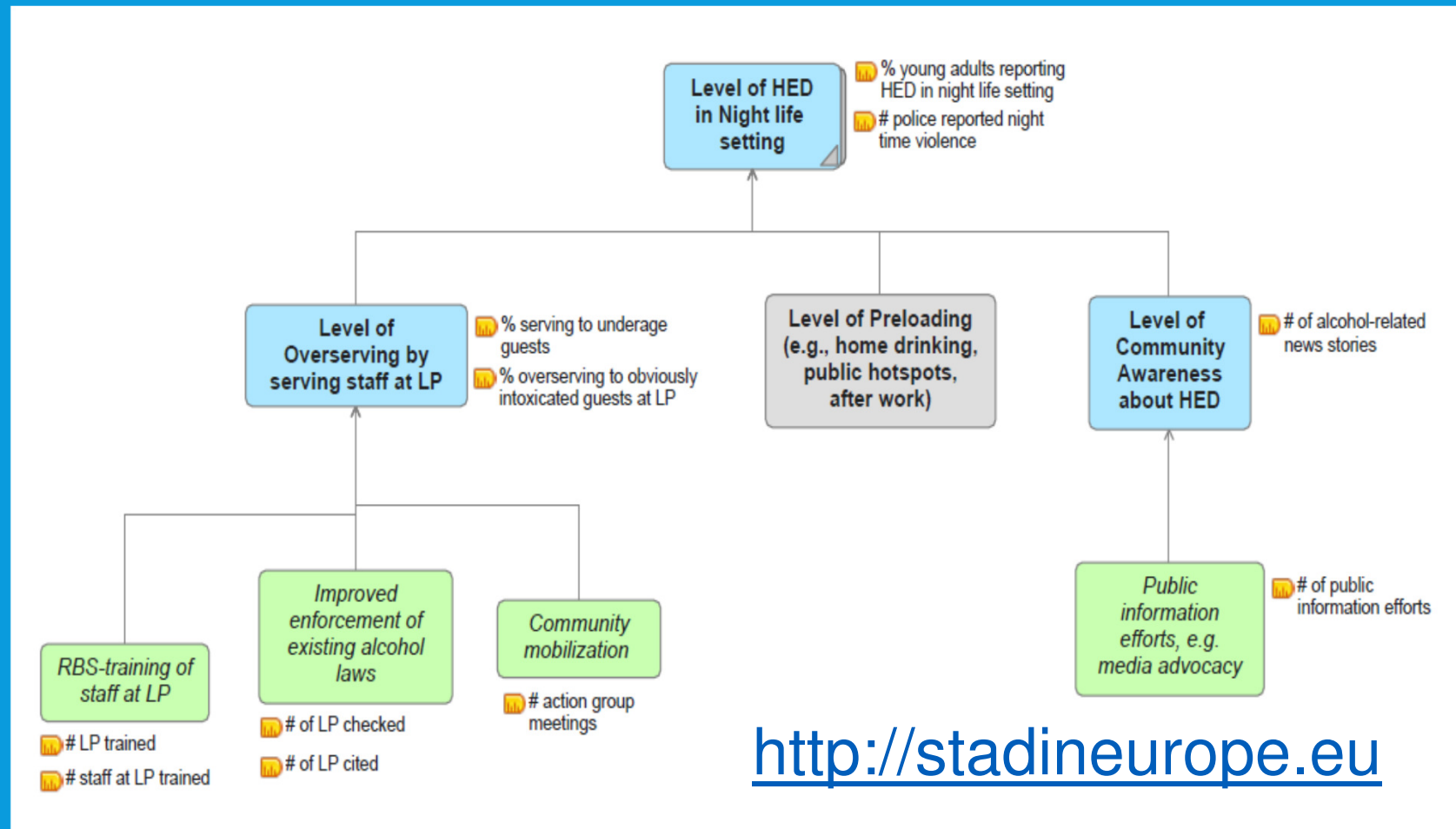
CTC KOT MODELNI PRISTOP

4. **Priprava akcijskega načrta** (npr. večletni akcijski načrt, **uvajanje dobrih praks**, dodatna izobraževanja & usposabljanja po potrebi)
5. **Izvajanje in vrednotenje** (npr. spremljanje izvajanja aktivnosti in programov, **vrednotenje rezultatov/uspeha**)

Opolnomočenje skupnosti za **samostojno** izvajanje celovitega preventivnega načrta !!!

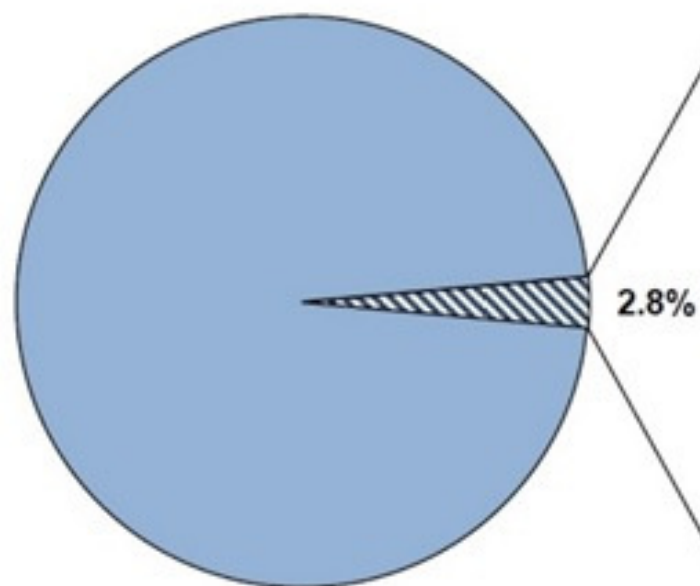

PRIMER DOBRE PRAKSE: STAD

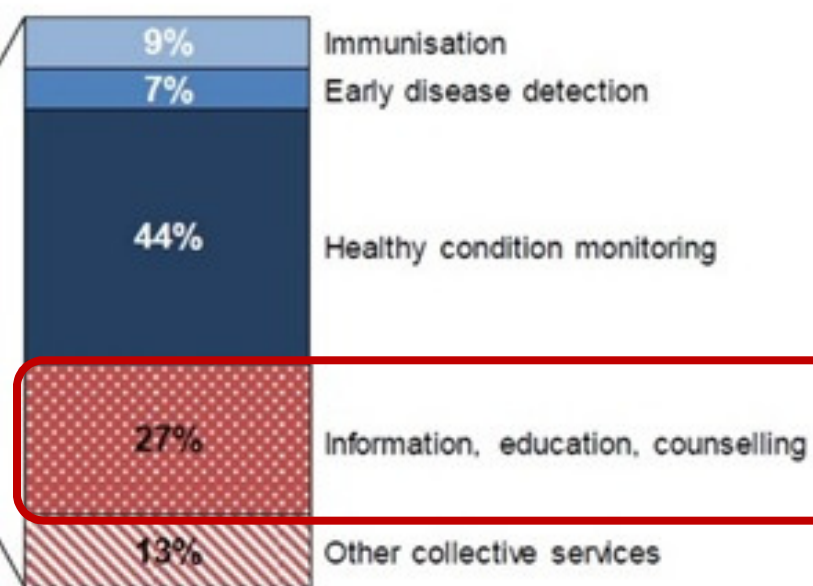

VLOGA NVO V PREVENTIVI

Only a small fraction of health spending goes on prevention activities...

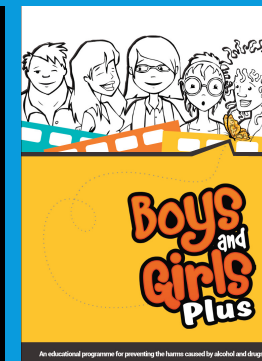

...with a large proportion allocated to healthy condition monitoring programmes

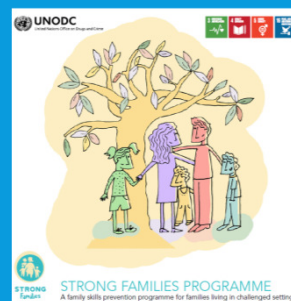

DOSTOPNOST DOBRIH PRAKS

Vrtec & šola

Družina

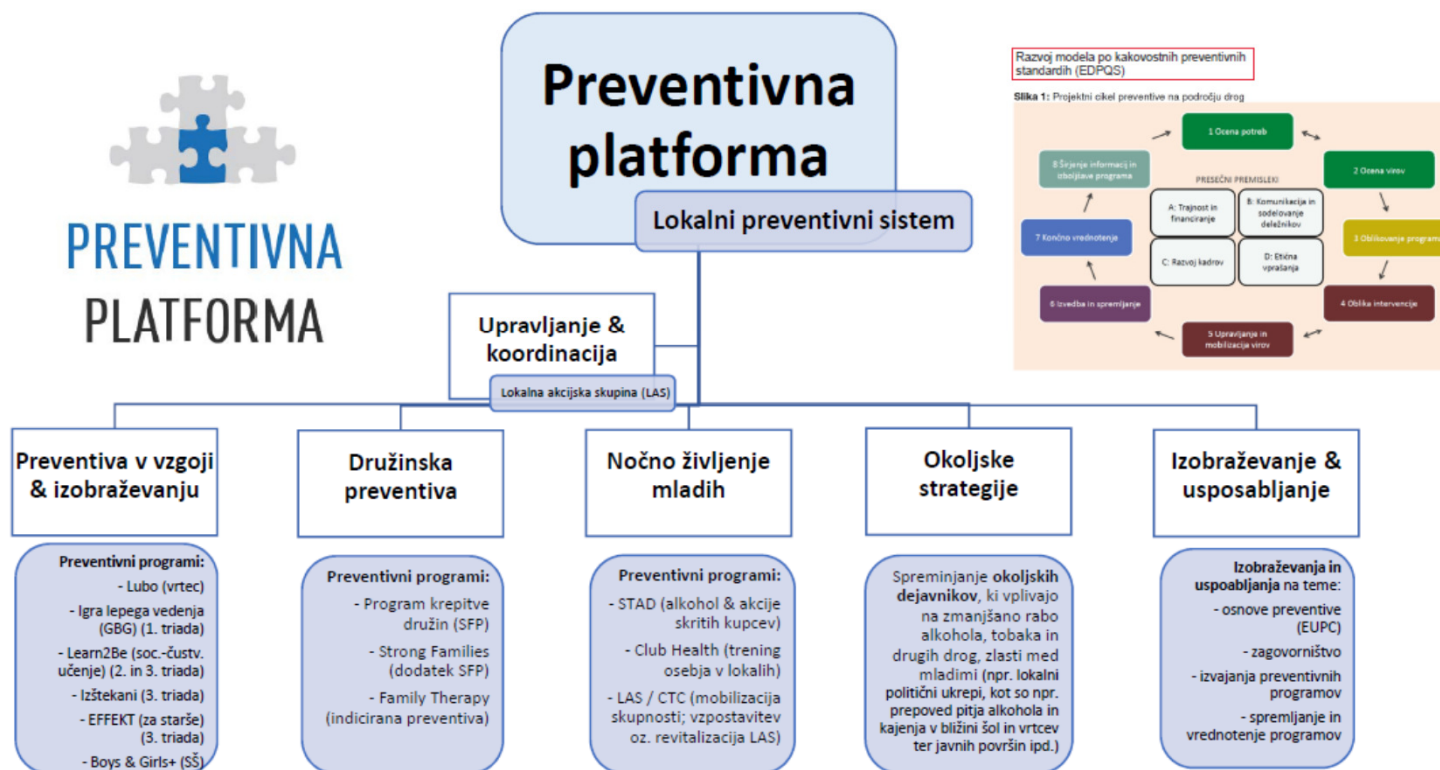
Skupnost & drugo

RAZVOJ MODELA PP (2019-2022)

Model Preventivna platforma (izgradnja kakovostnega lokalnega preventivnega sistema na področju preprečevanja zasvojenosti)

6 pilotnih občin: Radlje ob Dravi, Škofja Loka, Tolmin, Ankaran, Borovnica & Krško

HVALA ZA POZORNOST!

Matej Košir

Inštitut UTRIP

Mobitel: (031) 880 520

E-pošta: info@institut-utrip.si

Splet: www.institut-utrip.si

www.preventivna-platforma.si

S podpora:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

